

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie z wniosku E. K. i K. K.
przy uczestnictwie Skarbu Państwa - Starosty Ś. oraz T. [...] S.A. w K.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 lutego 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 17 marca 2015 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od wnioskodawców na rzecz uczestniczki postępowania T. [...] S.A. w K. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
3. zachodzi nieważność postępowania lub
4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przytoczony przepis pozwala Sądowi Najwyższemu na wstępną, merytoryczną ocenę wniesionej skargi kasacyjnej i zbadanie, czy za jej rozpoznaniem przemawia interes społeczny, skarga kasacyjna bowiem jest środkiem prawnym funkcjonującym przede wszystkim w interesie publicznym, który z kolei przemawia za skoncentrowaniem się Sądu Najwyższego na sprawach najpoważniejszych i precedensowych.

Wnioskodawcy złożyli skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 17 marca 2015 r., oddalającego ich apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w Ś. z dnia 8 października 2014 r., którym Sąd Rejonowy oddalił wniosek o ustanowienie służebności przesyłu. Powołując się na naruszenie przepisów art. 285 § 2, 305¹ i 176 k.c. oraz na „naruszenie przepisów postępowania poprzez nierozpoznanie sprawy co do istoty”, wniesli o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołali się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Twierdzili, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne sprowadzające się do rozstrzygnięcia kwestii:

- „Czy dopuszczalne jest ustanowienie służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu bez określenia nieruchomości władnącej”;
- „Czy jest dopuszczalne rozpoznanie zarzutu zasiedzenia, który został podniesiony bez wskazania konkretnej treści zasiedzianej służebności, tj. niewskazanie sposobu wykonywania prawa, którego dotyczy zasiedzenie oraz strefy, na której może być wykonywane”;
- „Jaka jest treść służebności przesyłu zasiedzianej przez Uczestnika w sytuacji gdy Uczestnik ten podniósł zarzut jedynie w stosunku do korzystania z przestrzeni powietrznej nad gruntem należącym do Wnioskodawcy”;
- „Czy służebność przesyłu uregulowana w art. 305¹ do 305 [4] k.c. jest szczególnym rodzajem służebności gruntowej”;

- „a w razie udzielenia odpowiedzi negatywnej na pierwsze pytanie - czy przed uregulowaniem w art. 305¹ do 305 [4] k.c. służebności przesyłu dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa?”;
- „a w razie udzielenia negatywnej odpowiedzi na drugie pytanie - czy okres posiadania przez przedsiębiorstwo nieruchomości w zakresie odpowiadającym służebności przesyłu przed jej uregulowaniem w art. 305¹ do 305 [4] k.c. podlega zaliczeniu do okresu posiadania niezbędnego do jej zasiedzenia?”.

Analiza wywodów zawartych w uzasadnieniu skargi kasacyjnej prowadzi do wniosku, że skarżący nie przytoczyli argumentów, świadczących o występowaniu w niniejszej sprawie przesłanki uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W powołanym przepisie chodzi o zagadnienie prawne obejmujące poważną wątpliwość prawną, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, którego wyjaśnienie jest potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy. Skarżący wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne powinien sformułować to zagadnienie, wskazać na wyłaniające się poważne wątpliwości interpretacyjne, przytoczyć argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen i wykazać, że wyjaśnienie przedstawionego zagadnienia będzie miało znaczenie zarówno dla praktyki sądowej, jak i dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej.

Skarżący ograniczyli się do postawienia pytań i wyrażenia krytycznej oceny utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego zasiedzenia służebności (zob. uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 1951 r., ŁC 741/50, OSN 1951, nr 1, poz. 2 i z dnia 9 sierpnia 2011 r., III CZP 10/11, OSNC 2011, nr 12, poz. 129, uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2003 r., III CZP 79/02, OSNC 2003, nr 11, poz. 142, z dnia 7 października 2008 r., III CZP 89/08, Biuletyn SN 2008, nr 10, s. 8, z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC 2013, nr 12, poz. 139 i z dnia 27 czerwca 2013 r., III CZP 31/13, OSNC 2014, nr 2, poz. 11 i z dnia 6 czerwca 2014 r., III CZP 107/13, OSNC 2015, nr 3, poz. 29, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2004 r., III CK

496/02, nie publ., z dnia 11 marca 2005 r., II CK 489/04, Izba Cywilna 2006, nr 5, s. 49, z dnia 31 maja 2006 r., IV CSK 149/05, nie publ, z dnia 12 grudnia 2008 r. II CSK 389/08, nie publ. i z dnia 25 kwietnia 2014 r., II CSK 433/13, nie publ. oraz postanowienia Sądu Najwyższego, z dnia 8 września 2006 r., II CSK 112/06, Monitor Prawniczy 2006, nr 19, s. 1016, z dnia 4 października 2006 r., II CSK 119/06, Monitor Prawniczy 2006, nr 21, s. 1128, z dnia 6 lipca 2011 r., I CSK 157/11, OSNC-ZD 2012, nr B, poz. 45, z dnia 18 kwietnia 2012 r., V CSK 190/11, nie publ., z dnia 26 lipca 2012 r., II CSK 752/11, Glosa 2013, nr 1, s. 58, z dnia 26 czerwca 2013 r., II CSK 626/12, nie publ. i z dnia 27 listopada 2013 r., V CSK 525/12, nie publ.).

Wywody skarżących nie zawierają jednak argumentów jurystycznych przekonujących o potrzebie zajęcia po raz kolejny stanowiska w odnośnej kwestii przez Sąd Najwyższy. Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzi wskazana przez skarżących przesłanka określona w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego zgodnie z art. 520 § 2 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 7 pkt 3 i § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.) w związku z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).